

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

У СЯЙВІ
ПРОМЕНІВ
ПОЕЗІЇ

SVITLANA KUZMENKO

IN THE BEAM'S GLOW

Cover by Myron Levytsky

ISSN 0384-6075

UKRAINIAN WRITER'S ASSOCIATION "SLOVO"

Toronto

1984

Canada

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

У Сяйві Променів

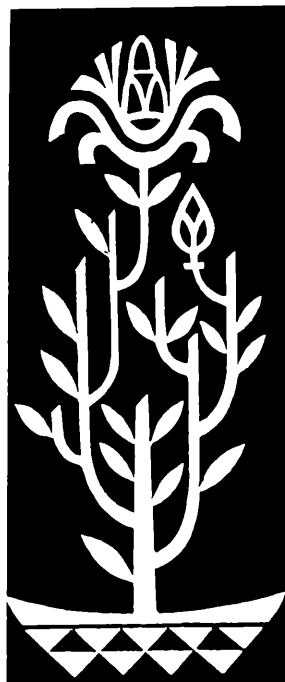
ПОЕЗІЇ

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ "СЛОВО"

Торонто

1984

Канада

Обкладинка та ілюстрація Мирона Левицького

С. Кузьменко

**
**

Рідна мово моя, —
Найдорожчий, найближчий мій друг.
Кожне слово твоє, кожний звук — це мої самоцвіти,
Що промінять мені; найсвятіші співають пісні
І беруть у полон, як життя, як любов і як діти.

По чужинних краях
Я з тобою була кожну мить.
Моя радість і сум, моя пісня і слабкість і сила...
Ти для мене одна, джерело животворче, без дна,
Рятівник у безсиллі.

НОБЗАР

Коли сумнівом криється кожна зоря
І хто я — вже, здається, не знаю,
Я тоді із полички беру “Кобзаря”:
На сторінці, навгад, розгортаю.

І ось чую: безсмертне гудіння хрущів
У вишневім садку біля хати.
І ось бачу: з дитям на трудливій руці
Розпромінену матір.

І мені розспівались Твої соловії.
І качки з наченятами крячуть.
Україну — у кожному слові Твоїм
Я і чую і бачу.

Зустрічаю її безталанних дітей —
Де у книжці лиш оком не кину.
В Твоїй мові співучій я так, як ніде,
Пізнаю Україну.

Все, про що Ти писав, — я частинка того:
Кривди, болю і світлої мрії.
Ти співав з глибини серця люду Твого
І тому це — Твій спів не зотліє.

І тому Ти страшний для усіх лихварів,
Бо ти щирість і справжність безкрайня.
Ти для всіх зрозумілий, для рівня усіх —
Як життя і як рана.

Я читаю про Гонту... прославлену Січ...
Я дивлюсь у "Розриту могилу"...
Ні, я знаю, хто я: бо Ти день, а не ніч,
І ніким не роздмухана сила.

О, ніколи Твої не пов'януть слова.
Їх ніколи нікому не стерти:
Бо з коріння — і вічно в них сила нова,
Що крізь смерті веде до безсмертя.

НА ЧЕСТЬ МОЇХ НЕПРИЗНАНИХ СВЯТИХ

На стінах розпис людської уяви
Про пекло, рай і цілий ряд святих,
Які невинности ніколи не змінiali
І ті, яким простилося за гріх;

І ті, які за Бога умирали;
І ті, що люд виводили із тьми;
Що Божими устами промовляли,
Щоб люди стали кращими людьми.

І у цьому оточенні набожному
Я думаю про кожного із них
І віддаю свою пошану кожному,
І додаю до них своїх святих.

Мої святі — не спокою причали:
У них можуть Дніпрових повновод.
Мої святі на палях умирали
За принцип, за ідею, за народ.

Мої святі лягли в сибірську землю,
Святили кров'ю соловецький сніг.
Мої святі — герої безіменні
Із праведно перейдених доріг.

Мої святі — це долі Кальнишевського,
Надії серед зливи безнадій.
Мої святі — із незрадливим серцем
Відважні лицарі життєпосвятних дій.

Хор голосів співає "Алилуя".
Свою хвалу приєдную до них.
І щирісно-прещирісно молюсь я
На честь моїх непризнаних святих.

БУДІВНИЧИЙ

Григорієві Олександровичу

Будую і будую дім.
Звести його високим хочу.
Щоб розцвітало щастя в нім.
Добром дивились дому очі.

Коли ж собі вже не звезду
(не все на світі можуть люди),
Цеглина кожна, що кладу,
Колись комусь на легше буде.

ПІСНЯ

Скажи мені, хто справді ти?
В тобі я світло друга бачу.
То ти сльоза чийогось плачу,
То душі вмієш відвести,

Чи поєднати без моста
Над океанами, крізь темінь...
Елентрі дана у вуста,
Ти зберегла колись Атени.

ОСІНЬ

Золотіє осінь в даліні.
На дорогу листя ронять клени.
Осінь в очі дивиться мені.
Не дивись так, осене, на мене.

Бо тебе я зовсім не боюсь.
Чи ж не стане те, що має стати?
Тільки в душу не заходь мою,
Дони не звезду тобі я хати.

**
*

Всі істини давно вже перевірено.
Всі мудрощі продумано давно.
А ми усі в єдине тільки віримо,
Що бачимо крізь душ своїх вікно.

КОЛИСКОВА*)

Моїм синам

Люлі, люлі, спи, синочку.
Ходить нічка за вікном.
Сині очка, карі очка
Присипляє тихим сном.

Сни рожеві, йдять до хати.
Йдять усі солодкі сни.
Темна нічко, ти дитяті
Снів хороших принеси.

Щоб росло міцним, хоробрим,
Не зломалося ніде;
І було правдивим, добрим
До батьків і до людей.

Люлі, люлі, спи, синочку.
Ходить нічка за вікном.
Сині очка, карі очка
Засинають тихим сном

1953, 1960.

*) Музину до цього вірша написав О. Залеський.

*Галині і Борисові
в день одруження*

Життя в житті,
Рука в руці —
Людські розміряні світанки.
Шунаймо соняшні ключі
До неповторних сонцеранків
У світлочас, у світлодень,
Пресподіваннями преповен:
Ключі до пісні із пісень,
Що залишається на спомин.

6. 5. 1984.

СОНЯШНИЙ ДОЩИК

Із малої хмарини у соняшнім небі
Враз пішов дрібно дощик:
Наче усміх крізь сльози.

Небо — води пресині.
Біла хмарка, мов лебідь.
Наче сльози крізь усміх,
Падав соняшний дощик.

А уста шепотіли:

“Дощику, дощику, зварю тобі борщину...”

Я ВЕРНУЛАСЬ ДО РІДНОГО МІСТА

Раї і Вадимові

Я вернулась до рідного міста.
Як змінилось! Все ніби не те.
Лиш калина у гронах безлиста,
За людськими тинами росте.

Вже і вулиць старих не впізнаю.
Не знайду рідну хату свою.
Тільки знаю, калиновий краю,
Що тебе, як і перше, люблю.

**
*

Дні за днями йдуть у далечінь.
Чи ж не завжди так було і буде?
Ті ж самі, і трошки інші люди,
З щастя крихтою й безмежністю болінь.

Скільки їх — “не вернеться ніколи”!
За вікном, я бачу, йдуть до школи.
Пам’ятаєш? — Так, як і колись.
Дві берези сонцем пойнялись;

Знову черленіють ясени.
В школу йдуть синів синів сини...

Як минають дні у далечінь.

ПРОМЕНИ

Марії Гарасевич

Лунають світом різні голоси,
А я шукаю серця людський голос,
Як суть життя; як сонця — хлібний колос:
Щоб жити і рости.

У світляній безкраїй повені,
Де промені зібралися усі:
Найлагідніші, найсвітліші промені
Промінять людям з людської душі.

ЦЕ ТОДІ

День згасав у надвечір'ї міста.
Легко-легко простелявся шлях.
Ми ловили мрію променисту:
Я — в твоїх, а ти — в моїх очах.

В нас тоді були ще білі коні,
Що пізніш темнішали від літ.
Це тоді ти на своїй долоні
Простягнув мені найкращий світ.

БЕЗ НАЗВИ

Так легко мені сьогодні!
Здається, що я і не я.
Назустріч ласкаві долоні
Любов простягнула моя.

Вдягнула у соняшні шати.
Моє роз'яснила чоло.
О, вітре, мій друже крилатий,
Ти звідки узяв це тепло?

Повз заздрість іду стальноюоону.
Твердою ходою іду.
З зорею у небі високім
Я душу свою відведу.

Із нею до самого ранку
Пробуду всю ніч віч-на-віч.
До самого білого ранку
Не буде в мені протиріч.

Так тяжко мені сьогодні.
Здається, що я і не я.
Прощаю ласкаві долоні.
Прощай, любове моя.

ДИВНА ТВОЯ ЛЮБОВ

Дивна твоя любов.
Ніби горить, та не гріє.
Сто золотих оков
Тяжко на ній тяжіє.

Сто любодзвінних слів...
Сто чародійних снів...
Сто золотих оков...

Дивна твоя любов...

МЕНІ СУМНО

Мені сумно,
що ти проминув,
а тебе я чекала.

Може був ти
лиш з'ява із синього сну,
а цього я не знала.

Мені сумно,
що не вертається час,
проминає літо,
погасає проміння
в промінних очах,
в'януть квіти.

Хоч знаю, що так вже було віки,
Та стримати суму — не сила.

Мені сумно,
що, може, ти був не таний,
яного тебе любила.

ВДОВИЦЯ

Я — вдовиця.
У мене вдовиная доля.
А вдовине життя,
Як билина у полі.
А вдовине життя,
Як горох при дорозі;
Як непроханий гість
На чиемусь порозі.

Я — вдовиця.
І парам я більш не до пари.
Удовине життя так,
Як третій у парі.
Удовине життя,
Як ключі журавлині,
Журавлині кличі
В піднебессі осіннім.

А розумна вдовиця
На людях не плаче.
Вона плаче тоді,
Як ніхто не побачить.
Вона плаче тоді,
Як ніхто не почує.
Бо розумна вдовиця
Для людей бенкетує.

ВІН

Брязнають титули, гримають статуси,
Репетують порожні слова.
Крутяться-вертяться різні гоштаплери:
Обертом йде голова.

А він був поруч, без крикливих слів.
Правдивістю промінився у тиші.
І ось тому, що він лиш тільки жив,
Було на світі трошечки ясніше.

МОРЕ

Я. З.

Море, море, скільки в тебе сили,
Щоб котити хвиль за валом вал!
Через обрій з небом поріднилось.
Він тебе із всесвітом з'єднав.

Поглинаєш стрічних необачних.
Інших — міццю наділяєш ти.
Як життя — могутністю прекрасне —
У стихійній єдності світів.

ВИШИВАЛЬНИЦЯ

Схилилася над білим полотном,
А тужна пісня у душі снується.
Краєчок неба дивиться в вікно
І за стібком стібок угору в'ється.

Коли і як сюди прийшов цей взір —
Єднання деревом життя землі і неба?
Далекий предок мріяв теж до зір
І дивний світ манив його до себе.

УКРАЇНКА

Я сьогодні зустрілась з іконою
У господі значної людини:
Літня жінка дивилась утомою
З невідомого майстра картини.

Сонце образ її золотило.
Як зустрілись очима — впізнала.
Я оцю невпокорену силу
Вже не раз у житті зустрічала.

Із душею посвяти преповною,
Від якої ставало тепліш.
Із рукою до болю мозольною,
Що голубить могла найніжніш.

Із по вінця турботою в серці,
Із відвічною вірою в Бога.
Це вона на труднім перехресті
Людям легшу давала дорогу.

Три кути в своїй хаті тримаючи,
У війну не питала — чи слід?
Коли їсти сама ледве маючи,
Полоненим ділила свій хліб.

Не питала тоді: хто і що той він,
Як давала йому половину.
У той час він їй був тільки матері син.
У той час він був їй лиш людиною.

Скільки раз, скільки раз зустрічала я
У біді це осайне лице.
Де життя кожну зморшку позначило
Небуденного світла вінцем.

Я спитала: кому ним доводилась
В цій родині селянка оця
Із природно-шляхетною вродою,
Як саме найсправжніше життя?

Ним, — спитала, — кому тут доводилось
Це відвічне долання розпун,
Ця сторінка з правдивої повісти?
А тут жив її перший онук.

**
*

У житті буває... і буває.
А його ж — “не поле перейти”.
Вік шукаєш, віриш і прощаєш
І прощальне, й те, що не простить.

Те, що стало вже давно тобою;
Що, не доторкаючись, пройшло;
Що лишило зіркою сумною
Те, що мало бути й не було,

ВЕСНА

Прилетіла. Розбудила.
Хороводи повела.
Скільки радості і сили!
Скільки ласни і тепла!

Зацвіло. Зазеленіло.
Юним кроком час пішов.
Лиш по бруну стунотіли
Пари й пари підошов.

О, СВІТЕ...

О, світе-розсвіте,
Бездонний, безстельний.
Такий зрозумілий,
Такий незбагненний.

І де твій початок,
І де твій кінець,
І справжній упадок,
І справжній вінець?

Одне зрозуміло —
Ти сам всі начала:
Зозуля кувала,
Сова прокричала...

І світло, що тче нам
Твій соняшний ткач.
І сутність "люблю",
"Не люблю" і "пробач".

ВІТЕР

Я — вітер-розвітер
Кружляюся світом.
Ласкавий, як легіт,
Тривожний, як мєви.

Будильник, рушійник,
Душі заспокійник.
Як хижий накинуса птах.
Зі мною так тяжно,
Зі мною так легко.
Здіймуся, як пташка,
Проплину, як лебідь...

Я скрізь по широких світах.

МОЖЛИВА НЕМОЖЛИВІСТЬ

Тосі

В дільниці міста, де компютор справний
Людей перетворив на автомат.

Де рух і шум нестримно неугавний,
Прохожі зачудовано стоять,

Дивуючись, немов маленькі діти.

А дивина була зовсім проста:

Синенький пролісок до соняшного світу,
З-під снігу, між камінням проростав.

ЯК ДОБРЕ...

Олі і Романові

Як добре, що у нас є світлі спомини,
Коли уже здається все дарма.
Далений усміх, слово давньомовлене
З душі так часто камінь підійма.

Як добре, що у нас є світлі друзі,
Що переходять з нами кожний час.
Як добре, що в житті є світлі музи
І світлі спомини і друзі є у нас.

ГУСИ-ЛЕБЕДІ

Т. і Л. Гусакам

Гуси-лебеді, гуси-лебеді,
Чи було це давно,
Як минали ви, гуси-лебеді,
На світанку моє вікно,

Як на крилах малого Телесика,
Ви несли в отчий дім?
Ваша вірність віками пронесена
Стала символом дружби святим.

Гуси-лебеді не міняються:
Все такі ж — як давно.
Не минаються, повертаються
І летять повз моє вікно.

БДЖІЛКА

Славі З.

Літає бджілка по леваді.
Літає бджілка по саду.
А день — по вінця повний зваби,
Комусь на щастя чи біду.

А бджілка день-у-день в роботі:
Таке життя вона вела.
Її пресяйна позолота
Із сонця щирого була.

Усе для інших, і для інших.
Як треба — і сама за двох.
Чи праця бджілці наймиліша?
Чи вне створив такою Бог?

ЧАЙКА

Євгенії Чайці-Дніпровій

“Ой, горе тій чайці —
Чаєчці-небозі,
Що вивела чаєнят
При битій дорозі” —
Співається в пісні,
Іздавна донині,
По цілому світі,
По всій Україні.

А чайна дітей
Від біди схоронила.
Опірились діти,
Зміцнилися крила.
Знялися до сонця
Її чаєнята —
В життя полетіли,
Щоб правди шукати.

Не горе тій чайці —
Чаєчці-небозі,
Бо вирости діти
При битій дорозі.
А все, що на світі
Любов'ю в'язалось,
Навіки-вікіє
Нероздільним зосталось.

Не горе тій чайці —
Чаєчці-небозі —
Її чаєнята
На добрій дорозі.

**
*

Зіні і Миколі

Холод стунав у кожні двері,
Я у хату його не впуснала,
Коли пташку чудесноперу
Мені друзі подарували —

Намальовану, а я чую —
Вона пісню мені співає
Про серця, де добро вінує
І ніколи зими не буває.

**
*

Наг.

Крізь сотні миль я з вами розмовляю.
Я чую вас. Ви чуєте мене.
Як у кіно життя повз нас минає —
За кадром кадр — земне у неземне.

Все головне за нас давно вже рішено.
Для щирости — що віддалі усі?!
Бувають часто ближчі найдальнішими,
Найдальші — найблизьніші по душі.

СИЛА

Вимагає прав химерна дійсність
На легкіший хліб, солодшу долю,
Примху, божевілля, перверсійність,
І на добру волю і сваволю.

А протест, без діл, у безвість лине,
Бо лише слабії благають успіху.
Справжня сила кожної людини
Переходить іншим так, як усміхи.

УСІ ІДУТЬ

Ренляма, як відомо, ще не правда.
А найчастіше — зовсім навпани.
Питають мудрі у людей поради.
І так уже було у всі віки.

А світлі духом йдуть крізь всі негоди.
За сьйвом правди — їх єдина путь.
Усі ідуть. Та не усі проходять.
Лиш тільки сильні духом перейдуть.

НЕ ВІР ЮРБИ

Не вір юрбі. Видовищ їй і хліба.
Вона сліпа, як найтемніша ніч,
Коли стає роз'ярена на диби
У ній страшна сукупність протиріч.

Сьогодні в істеричному горінні
Зведе когось до Бога вишини.
А завтра вже у ній чиєсь веління
Волатиме: розпни його, розпни!

А вір людині кожній у житті.
Знайди її. Вона жива й нетлінна.
З'єднавши справжність у своїх горіннях,
Лиш можна йти до справжньої мети.

ПОМИЛКИ

На помилках учитися найкраще —
Говорить непоправний оптиміст.
Можливо — на чужих. І то не завше.
Відома байка про відмерзлий хвіст
У вовчика-рибалки в ополонці.
Яких від лекції зазнає він утіх?
За помилку безсмертний Нобель досі
Віддуплює свій непоправний гріх.

**
*

Коли ти із такою ознакою:
Кожний рівно любенький тобі —
Коли ти усіх любиш однаково,
То, будь ласна, мене не люби.

ВІДРЕЧЕННЯ ОДНОГО ДИСИДЕНТА

Вчителю! Навчителю! О, де ТИ?!
Покажи, де більше й менше зло.
Подивись, як близько ворон смерті
Націляє у моє чоло.

Я стою на двох сумлінь кордоні.
Два сумління боряться в мені.

Сині очі у моєї доні
І такі довірливо ясні.

Не татари це, і не монголи,
Що колись наводив Джингіс-хан.
Край цей розплундровує сьогодні,
Більш модерно, сьогочасний пан.

Не дивіться, предки, так суворо.
Не вставайте гнівні із могил,
Як від себе підпишу відмову, —
Я ж в собі лишусь без перемін.

Був Сірко. Я знаю, знаю, знаю,
Наливайко був. І був Богун.
Це про них пісні розповідають.
Я — не з тих, що для легенд і дум.

Був і Гонта. Загубивши тям, —
Перерізав молодих синів,
Від любови й ненависти п'яний.
Я — реальність. Я — не з мрійних снів.

Знаю, що приходитиме донір
В часті гості на покутний чай.
Буде гріти вимінаний спокій,
Мов піджак з нелюбого плеча.

Відчуваю правди ризику кожну —
Правди, що неправди всі палять.
Розіп'яти я себе ще зможу,
Та надій не можу розпинать.

І стою на двох сумлінь кордоні.
Два сумління боряться в мені.

Сині ж очі у моєї доні
І такі довірливо ясні.

СОВІСТЬ

Ну що ж, — вона тоді сказала, —
Я не із ваших, я із тих,
Що на хрестах ви розпинали
І на кострах палили їх.

Я ласки вашої не хочу.
Душі за неї не віддам.
В моєї правди інші очі.
Не вашим я молюсь богам.

А ви лишайтесь у мирі.
Я вам не побажаю зла.
Одне жалію, що в довірі
Колись вам руку подала.

І голови не похилила.
Пройшла в душі одна-одна.
І милості не попросила.
І горе випила до дна.

Все пробіжить, як давні весни,
Як давні неповторні всі ж.
І друг, що з усміхом облесливим
Нам за спиною точить ніж.

Минеться він. Я ж не минуся!
Не він торнне мою журбу.
Не друг, що в горі відвернувся, —
Бо справжнім другом і не був.

Лише здалося так, неначе, —
Та це була єдина мить.
Не друг, що лиш з тобою плаче,
А заздрий радість розділить.

Без Бога людям тяжко й сумно.
А він не тільки витвір свій
Мистця — для образу задуманий.
Цей бог не справжній, він не мій.

Та тільки що це: чи не диво? — Ті очі!
Може це лиш сон
У сяйві сяйнім, як пророчім
Із безчасовости бездонь?

Такі не зраджують ніколи.
Таких серця правдиві вщерть.
Такі в пекельній муці болю
Не зраду виберуть, а смерть!

Ізвідки Ти? Ти не ізвідси.
Тут вже давно нема таких.
Усі тутешні зовсім інші —
Лиш розпинають всіх святих.

Твій образ осяйний я бачу
На кожному зустрічнім хресті.
Це Ти любов стражданням значив
Для світла вищої мети.

В юрбі гучній, страшній, холодній,
Як залишилися удвох,
Вона сказала: До сьогодні
Ще не вмер на світі Бог!

ЧЕРВОНА ТРОЯНДА

Продавчиня у квітковій крамниці: Вам для якоїсь нагоди?

Жінка в чорному: Ні, для себе. Я з квітами розмовляю. Вони — як люди.

На лілею вона і не гляне сьогодні —
Віє з білих лілей непорочність холодна.

А вона хоче щирого друга до хати,
Щоб із ним від душі до душі розмовляти.

В дзбанку поруч — пожежно палають, тюльпани,
Та вмирає так скоро їх пал полум'яний.

І пучечки волошок стоять біля них —
Тільки усміх сумний у волошок усіх.

Екзотичні красуні південних країв, —
Я не знаю ні вашого серця, ні слів.

Манів також не хочу — це квіти прощання,
Як умерло останнє чиесь сподівання.

А із вами, ромашки, знайду завжди мову.
Я люблю вашу душу і вашу розмову

Із ясними думками, із чіткими словами:
Як предивний метелик літав понад вами

І як коник-весельчик стрибає в траві.
Про це відають квіти усі польові.

О, і ви, незабудьки! Ізвідки ви тут?
Блакитні коронки про пам'ять цвітуть.

Та пам'ять моя не умерла й без вас.
Ще, може, до вас я прийду у свій час.

Преніжні нарцизи — голівоньки гожі,
Ніхто, як самі, вас розважить не зможе.

Ось тільки троянди червоні й рожеві —
Між квітами квіти під стать королеви.

Троянди рожеві, троянди червоні,
Я здавна у вашім троянднім полоні,

Бо ви — почуття до останнього краю.
Червону троянду вона вибирає.

**
*

О. Бр.-С.

Це все було: козацька слава,
І булава, і бунчуки;
Могутня Київська держава,
Що слід лишила на віки.

Копит козацьких коней цокіт
В відлунні часу не затих.
І не затихне він ще, дони
Нам сниться преднівський поріг.

**
*

Героям УПА

У давнину пролинуть наші дні.
Та світло діл безсмертних не темніє.
Народ складе про них свої пісні,
Що втілять їхню правду і надію —
Тих, що зродила із життя глибин,
Як квіти — квіт,
Батьки — дочку і сина,
Одна для них — на цілий Божий світ
Одна-єдина — вічна Україна.

У БІБЛІОТЕЦІ

Полиці, полиці, полиці... з книжками.
Врочистість у тиші стоїть поміж нами.
А кожна із книг — через мороку час —
Колись та промовить до когось із нас.

Стоять на полиці

поезії птиці,

Думни, наче зорі

і величі моря,

Широности світу,

високости неба —

Стоять і говорять до мене й до тебе.

Полиці, полиці, полиці... з книжками...

ПРИСВЯТА

*Жертвам штучно створеного
голоду в Україні 1932-1933 р.р.*

Чи можливе?! Чи таке можливе?!
Чи в таке повірять чоловік:
Щоб родючі українські ниви
Народили 33-ій Рік?

В тім краю цвітуть любов'ю вишні
По садах у трелях солов'їв.
Край той, мабуть, кожного, без лишку,
Поетичним серцем наділив.

Чорний сум по селах тяжно дише
І ніде не видно ні душі.
У зловісно таємничій тиші
Жасно заливаються сичі.

Ні пилинки борошна у хаті.
Вже й макухи крихточки нема.
Від розпуки божевільна мати
Немовля у присмерті трима.

Виморено хижо штучним голодом
Те село, в якому тільки жить!
Під бланиттю неба в сонце-золоті
Чорний прапср смерти майорить.

Все пішло... Все забрано безжально...
Працю рук... А був же урожай...
Скільки горя! Скільки сліз і жалю
У собі несе цей бідний край!

Серце міста билосся тривожно.
Море болю, а краплина слів.
І здавалось кожному, що, може,
Він чогось-чогось не розумів.

А сирітський дім нишів малечею
Голодом замучених батьків.
Край, який достойний чести й величі
Кров'ю живить споконвік натів!

Розійшлися українські діти
По своїх і не своїх світах.
Україна чайною підбитою
Знову сумно дивиться на шлях.

Розійшлися сиротами діти
Українських чесних трударів.
Ви чиї? — питаються по світі.
Ви яких — питаються — батьків?

Я — мала частинна України:
Щастя горя, усміху і сліз;
Прабатьків прославлених дитина,
Що воздвигли Запорозьку Січ.

Тих, що мужньо бились з татарвою.
Ой, не легко йшли в чужий ясир! —
Їхню міць пізнав на полі бою
Не один наїзник-бузувір.

Я — із тих, чия козацьна слава
Прожила, не меркнучи, віки.
З тих, що у змаганні за Державу.
Із таких я. А іще з таких,

Що зросли без батьків, без любови.
Та життя лиш похилить —
Підіймаюсь і знову расту.
Я у тиші дзвінкій набираюсь обнови
Й знов іду до мети
У дорогу свою не просту.
О, мій шлях не легкий!
Тільки я не упала в безсилля.

Знаю холод і голод,
І війну й голокост.
Я — із тих, що ще юній
На груди мені почепили,
Щоб мене відрізнити,
Горезвісне відзначення ОСТ.
Я не хочу жалю,
Я не хочу подачон.
У житті лиш візьму
Запрацьоване я,

Бо я вірю у правду.
Бо я вірю у працю
І Оте, понад нас,
Що людей окриля.

Ви з яких? Яких? Яких? — питають.
З краю кривд і вічної біди?

Ще й з таких, які перемагають.
Як наш край, — ми будемо завжди!

НЕ ПИТАЙТЕ РОКІВ У ПОЕТА

Не питайте років у поета,
Бо поет до смерти молодий.
Світ його до безміру високий.
Світ його до безміру широкий.
Він у нім, як хвильна на воді.

Не питайте років у поета —
Істина на світі не нова:
Як зірки погаслі робляться кометами —
Так старих поетів не бува.

ІНШІ КНИЖКИ АВТОРА

Івасик і його абетка, дит. кн., Торонто, 1974

Новоталалаївські рефлексії, оповідання, Торонто, 1976

Півникова пригода, дит. кн., Торонто, 1981

Вічний проростень, поезії, Торонто, 1981

ЗМІСТ:

Рідна мова моя	7
Кобзар	8
На честь моїх непризнаних святих	10
Будівничий	12
Пісня	13
Осінь	14
Всі істини давно вже перевірено	15
Життя в житті	16
Колискова	17
Соняшний дощик	18
Я вернулась до рідного міста	19
Дні за днями йдуть у далечінь	20
Промені	21
Це тоді	22
Без назви	23
Дивна твоя любов	24
Мені сумно	25
Вдовиця	26
Він	27
Море	28
Вишивальниця	29
Українка	30
У житті буває	32
Весна	33
О, світе... ..	34
Вітер	35

Можлива неможливість	36
Як добре	37
Гуси-лебеді	38
Бджілка	39
Чайна	40
Холод стунав у кожні двері	41
Крізь сотні миль	42
Сила	43
Усі ідуть	44
Не вір юрбі	45
Моралі	46
Помилки	47
Відречення одного дисидента	48
Совість	50
Червона троянда	52
Це все було	54
У давнину пролинуть наші дні	55
У бібліотеці	56
Присвята	57
Не питаєте років у поета	61
Інші книжки	62
Зміст	63

20/12
25-